

LĒMUMS Ādažu novadā

2015.gada 26.maijā

Nr. 102

Par Ādažu novada domes dalības vērtējumu pašvaldības kapitālsabiedrībās

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 7.panta pirmā daļa nosaka pienākumu publiskai personai ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Likuma 4.panta nosacījumiem. Likuma pārejas noteikumu 11.punkts nosaka, ka publiskas personas augstākā lēmējinstītūcija līdz 2016.gada 1.janvārim pieņem lēmumu par tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībās.

1. Izpildot Likumā noteikto pienākumu, Ādažu novada dome (turpmāk – Dome) veica tās dalības vērtējumu pašvaldības kapitālsabiedrībās SIA “Ādažu Namsaimnieks” (1.pielikums), SIA “Ādažu Ūdens” (2.pielikums) un SIA “Ādažu slimnīca” (3.pielikums).
2. Likuma „Par pašvaldībām”:
 - 2.1. 14.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pildot savas funkcijas, pašvaldībām ir tiesības dibināt kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt tajās savus līdzekļus;
 - 2.2. 12.pants nosaka, ka pašvaldība iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī, ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu;
 - 2.3. 15.panta pirmās daļas 1.punktā ir noteikta pašvaldības autonomā funkcija - organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;
 - 2.4. 15.panta pirmās daļas 6.punktā ir noteikta pašvaldības autonomā funkcija - nodrošināt veselības aprūpes pieejamību;
 - 2.5. 15.panta pirmās daļas 10.punktā ir noteikta pašvaldības autonomā funkcija – sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, kā arī rūpēties par bezdarba samazināšanu.
3. Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 87.panta pirmā daļa nosaka, ka publiska persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību (88. pants). VPIL 87.panta trešajā daļā ir noteikts, ka pašvaldību izveidotajām kapitālsabiedrībām nevar izvirzīt citus mērķus, kas neizriet no pašvaldību autonomajām funkcijām.
4. VPIL 88.pants nosaka, ka publiska persona komercdarbību var veikt:
 - 4.1. ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
 - 4.2. nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādejādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
 - 4.3. stratēģiski svarīgā nozarē;
 - 4.4. jaunā nozarē;
 - 4.5. nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;

- 4.6. nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.
5. Kā izriet no Domes dalības vērtējumiem pašvaldības kapitālsabiedrībās, to izveidošanas un darbības nosacījumi faktiski atbilst vairumam no VPIL 88.pantā noteiktajiem apstākļiem.
6. Papildus iepriekšminētajam, Domes dalības vērtējumos pašvaldības kapitālsabiedrībās ir atspoguļota informācija par to attīstības stratēģijās noteikto uzdevumu sekmīgu izpildi, pozitīvu finansiālo darbību, labu pārvaldību, pietiekamu pārraudzību un stratēģiskās vadīšanas īstenošanu un darbības regulāru izvērtēšanu, t.sk., arī pašvaldības, kā lēmējinstiūcijas un kontroles veicēja, lomas apzināšanos un kapitālsabiedrību atskaitīšanos sabiedrībai.
7. Pastāv vēsturisks fakts, ka SIA „Ādažu Namsaimnieks” darbojas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas jomā, kas nav tieša pašvaldības funkcija. Domes ieskatā nav lietderīgi pārtraukt SIA „Ādažu Namsaimnieks” darbību šajā jomā, jo pēdējo divu gadu laikā vairāku māju kopības atteicās no cita komersanta nekvalitatīvi sniegtiem pakalpojumiem un tikai dažas dzīvokļu īpašnieku kopības ir izveidojušas biedrības mājas apsaimniekošanai.

SIA „Ādažu Namsaimnieks” apsaimniekošanas pakalpojuma pārtraukšana pazeminātu 29 daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas kvalitāti, būtu pretrunā ar māju dzīvokļu īpašnieku kopību pieņemtajiem lēmumiem par apsaimniekošanas līgumu noslēgšanu un radītu sabiedrisko neapmierinātību lielai iedzīvotāju daļai, kas savukārt būtu pretrunā ar likumā „Par pašvaldībām” noteikto – darboties ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

Vienlaicīgi, Dome neierobežo māju dzīvokļu īpašnieku kopību tiesības atteikties no SIA „Ādažu Namsaimnieks” sniegtā mājas apsaimniekošanas pakalpojuma un izvēlēties citu komersantu.

8. Domei ir šāda motivācija saglabāt savu dalību tai piederošas kapitālsabiedrības, kā arī veikt komercdarbību ar to starpniecību:
- 8.1. kapitālsabiedrības nodrošina pašvaldības spēju izpildīt būtiskus uzdevumus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām, sasniedz daļu no novada attīstības mērķiem un veido pozitīvu novada un pašvaldības tēlu;
 - 8.2. kapitālsabiedrības nodrošina pašvaldības funkcijas, kuru finansēšanas avots ir maksa par pakalpojumiem;
 - 8.3. kapitālsabiedrības nodrošina pakalpojumus, kas citādā veidā pašvaldībai nav pieejami;
 - 8.4. kapitālsabiedrības realizē labāko veidu pašvaldības resursu efektīvai apsaimniekošanai, gūstot par to labumu novada iedzīvotājiem;
 - 8.5. kapitālsabiedrības nodrošina darbavietas novada iedzīvotājiem;
 - 8.6. kapitālsabiedrības optimāli izmanto kapitālsabiedrību materiāli tehnisko bāzi un kvalificētus speciālistus;
 - 8.7. komercdarbība ir efektīvākais veids pašvaldības attīstības mērķu sasniegšanai kapitālsabiedrību darbības jomās, vienlaicīgi, neierobežojot iespējas attīstīt citu komercuzņēmumu pakalpojumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu, pārejas noteikumu 11.punktu, likuma „Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 12.pantu, 15.panta pirmās daļas 2., 6., un 10.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo un trešo daļu, 88. pantu, kā arī to, ka jautājums 19.05.2015. tika izskatīts un atbalstīts Finanšu komitejā, Ādažu novada dome

NOLEMJ:

1. Apstiprināt Ādažu novada domes dalības vērtējumus pašvaldības kapitālsabiedrībās saskaņā ar 1., 2. un 3.pielikumu.
2. Saglabāt Ādažu novada domes dalību SIA „Ādažu Namsaimnieks”, „Ādažu Ūdens” un SIA „Ādažu slimnīca”, turpinot šo kapitālsabiedrību darbību esošajā statusā.
3. Noteikt SIA „Ādažu Namsaimnieks” šādus stratēģiskos mērķus 2016.-2020.gadam:
 - 3.1. nodrošināt centralizētās siltumapgādes sistēmas kvalitatīvu un drošu darbību, sniedzot klientiem kvalitatīvus, savlaicīgus un drošus pakalpojumus;
 - 3.2. organizēt sniedzamo pakalpojumu tehnoloģisko attīstību un uzlabošanu par cenu, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām;
 - 3.3. veikt pašvaldības īpašumā esošā dzīvojamā fonda kvalitatīvus telpu apsaimniekošanas un obligātos pārvaldīšanas darbus, kā arī īres maksas administrēšanu;
 - 3.4. veikt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kvalitatīvu apsaimniekošanu un nodrošināt augstu apkalpošanas kultūru;
 - 3.5. piedalīties komercpakalpojumu sniegšanā Sabiedrības kompetences jomās godīgas konkurences apstākļos.
4. Noteikt SIA „Ādažu Ūdens” šādus stratēģiskos mērķus 2016.-2020.gadam:
 - 4.1. nodrošināt centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas darbības nepārtrauktību, sniedzot klientiem kvalitatīvus, savlaicīgus un drošus pakalpojumus;
 - 4.2. organizēt sniedzamo pakalpojumu tehnoloģisko attīstību un paplašināšanu atbilstoši ūdensapgādes un kanalizācijas tīkla attīstības plānam, sabalansējot infrastruktūras attīstības nepieciešamību ar nākotnē plānotajiem patēriņa apjomiem un pieejamajiem resursiem;
 - 4.3. organizēt jaunu klientu piesaisti un nodrošināt augstu apkalpošanas kultūru.
5. Noteikt SIA „Ādažu slimnīca” stratēģisko mērķi 2016.-2020.gadam - nodrošināt veselības aprūpes kvalitatīvu plaša spektra pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, palielinot valsts apmaksātu veselības aprūpes pakalpojumu skaitu un paplašinot medicīnas speciālistu darbības jomas.
6. Uzdot pašvaldības kapitālsabiedrību valžu locekļiem nodrošināt kapitālsabiedrībām noteikto stratēģisko mērķu izpildi.
7. Domes izpilddirektoram ne retāk kā reizi piecos gados nodrošināt domes līdzdalības pārvērtēšanu pašvaldības kapitālsabiedrībās.
8. Lēmuma izpildes kontroli veikt domes priekšsēdētājam.

Domes priekšsēdētājs

M.Sprindžuks

Ādažu novada domes dalības vērtējums pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Ādažu Namsaimnieks”

Pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Ādažu Namsaimnieks” (turpmāk – Sabiedrība) ir dibināta 2003.gada 16.decembrī, un tā nodrošina pašvaldības autonomās funkcijas izpildi - organizē iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (siltumapgādi), pārvalda pašvaldības īpašumu – dzīvojamo fondu, kā arī veic privātu nekustamo īpašumu pārvaldīšanu un apsaimniekošanu.

1. SABIEDRĪBAS ATBILSTĪBA PASTĀVOŠAJIEM NOSACĪJUMIEM

1.1. Tirgus spēja nodrošināt sabiedrības intereses kapitālsabiedrības darbības jomās.

Siltumenerģijas pārvade, sadale un tirdzniecība. Pakalpojums tiek sniegts Ādažu un Kadagas ciemā, kur ir daudzdzīvokļu mājas un kur tirgus nespēj nodrošināt pakalpojumu. Siltumtrases pieder Sabiedrībai, turklāt arī novada dome ir deleģējusi šo funkciju veikt Sabiedrībai.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana. Tirgus spēj nodrošināt pakalpojumu. Ja pašvaldība izvēlētos citu pakalpojuma sniedzēju, bet tad tas nebūtu domes kontrolē esošs uzņēmums un pastāv risks:

- saņemt zemākas kvalitātes pakalpojumu, jo pakalpojuma sniedzējs var atrasties tālu no klientiem, kā rezultātā reaģēšanas ātrums iespējams būtu lēns;
- nesaņemt atgriezenisko saiti par pakalpojumu veikšanu;
- gadījumā, ja īrnieks neveiktu maksājumus, pakalpojuma sniedzējs vērstos tiesā pret domi, nevis pret īrnieku.

Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana. Tirgus spēj nodrošināt pakalpojumu, jo novadā šajā jomā darbojas citi uzņēmumi:

- SIA “Hausmaster” un SIA “Vestabalt” – katrs apsaimnieko 1 māju, atrodas tālu no klienta, slēdz līgumus ar ekonomiski izdevīgiem objektiem;
- SIA “Latvio Namsaimnieks” - apsaimnieko 1 nedzīvojamo ēku, atrodas tālu no klienta, zema apsaimniekošanas kvalitāte (1 māja Kadagā atteicās no pakalpojuma);
- SIA “Latvijas Namsaimnieks” - apsaimnieko 7 mājas, atrodas tālu no klienta, slēdz līgumus tikai ar ekonomiski izdevīgiem objektiem, (1 mājai lauza līgumu).

1.2. Sabiedrības darbība nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols.

Siltumenerģijas pārvade, sadale un tirdzniecība. Nozarē pastāv dabiskais monopols. Siltumtrases pieder Sabiedrībai. Tarifu regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulators. Izņēmums ir 1 ēka Ādažos un 2 ēkas Kadagā, kas ir jaunai projekti ar savām katlu mājām, kā arī vairākas mājas Podniekos, kur ir izbūvētas trases un sava katlu māja.

Konkurence pastāv, klientiem izvēloties alternatīvu siltumapgādes veidu.

Pašvaldības dzīvokļu pārvaldīšanas un privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jomās dabiskais monopols nepastāv.

1.3. Nozares svarīgums.

Sabiedrības darbības nozaru svarīguma nosacījumi ir iekļauti Ādažu novada Attīstības programmā 2011.-2017.gadam, kurā Sabiedrībai ir noteikti šādi mērķi un uzdevumi:

- 1.1. Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra Ādažu novadā (uzdevums 1.1.1. Esošo inženierkomunikāciju tehniskā stāvokļa uzlabošana).
- 1.3. Apmierināts novada iedzīvotājs (uzdevumi - 1.3.1. Esošo sociālo un sadzīves pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un pieejamības sekmēšana visā Ādažu novada teritorijā; 1.3.13. Atbalsts daudzdzīvokļu māju tehniskā stāvokļa uzlabošanai, apsaimniekošanai, energoefektivitātes paaugstināšanai).
- 1.6. Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas (uzdevums 1.6.15. Ādažu novada apkārtējās dabas vides uzlabošana).
- 4.1. Sekmīga pašvaldības un pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde (uzdevums 4.1.7. Pašvaldības uzņēmumu sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana).

Siltumenerģijas pārvade, sadale un tirdzniecība.

Stratēģiski svarīga nozare, jo nodrošina sabiedrisko pakalpojumu - centralizētu siltumapgādi, ko regulē speciāli normatīvie akti, nosakot īpašas prasības pakalpojuma sniegšanai. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 4.panta pirmo daļu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir tāds komersants, kurš sniedz pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta ar šo likumu.

Saskaņā ar Enerģētikas likumu, energoapgādes komersants ir licencēts komersants, kas nodarbojas ar energoapgādi. Sabiedrībai ir licence siltumenerģijas pārvadei un sadalei līdz 2031.gada 13.jūlijam (SPRK Licence Nr. E23009), kā arī licence siltumenerģijas tirdzniecībai līdz 2016.gada 13.jūlijam (SPRK Licence Nr. E2501).

Sabiedrība uztur siltumenerģijas pārvades un sadales veikšanai nepieciešamos objektus, nodrošina nepārtrauktu pakalpojuma sniegšanu, pakalpojumu drošības prasību ievērošanu un darbinieku kvalifikācijas atbilstību, kā arī normatīvajiem aktiem atbilstošu kvalitāti.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana.

Nav stratēģiski svarīga nozare, bet pašvaldībai ir pienākums racionāli un lietderīgi apsaimniekot savu mantu (sk. 2.2.punktu).

Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana.

Nav stratēģiski svarīga nozare, jo pakalpojums ir brīvi pieejams tirgū.

1.4. Sabiedrības darbība jaunā nozarē.

Nav.

1.5. Sabiedrības infrastruktūras attīstībai nepieciešamie kapitālieguldījumi.

Lielu kapitālieguldījumu nepieciešamība attiecas tikai uz siltuma sadali un pārvadi – nemateriālie (attīstības izmaksas, licenču tiesības) un materiālie (komunikāciju un iekārtu uzturēšanai, atjaunošanai, nomaiņai un energoefektivitātes paaugstināšanai). Teorētiski kapitālieguldījumus varētu veikt arī cits tirgus dalībnieks, taču pastāv risks, ka komersanta maksātnespējas gadījumā dome nevarēs nodrošināt tai uzdoto funkciju – organizēt iedzīvotājiem siltumapgādi, un tas būtiski ietekmētu citu pakalpojumu saņemšanu un sabiedrības ikdienas vajadzības.

1.6. Augstāka kvalitātes standarta nodrošināšanas nepieciešamība.

Siltumenerģijas pārvade, sadale un tirdzniecība. Nozare ir ar augstu kvalitātes standartu, jo patērētāji ir iedzīvotāji. Standarta pazemināšana nav pieļaujama. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” viens no mērķiem ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus pakalpojumus, kuru tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kas

nozīmē, ka siltuma sadale un pārvalde ir nozare, kurā ir nepieciešams augsts kvalitātes standarts.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana. Nozare ir ar augstu kvalitātes standartu, jo standarta patērētājs ir iedzīvotājs, vairumā gadījumu – no sociāli aprūpējamās vides, turklāt standarts ietekmē pašvaldības tēlu. Standarta pazemināšana nav pieļaujama. Nozares darbība tiek regulēta ar speciālo likumu “Par dzīvojamo telpu īri”.

Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana. Nozare ir ar augstu kvalitātes standartu, jo standarta patērētāji ir iedzīvotāji. Standarta pazemināšana nav pieļaujama, jo izraisītu iedzīvotāju neapmierinātību. Nozares darbība tiek regulēta ar speciālo likumu “Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums”.

2. SABIEDRĪBAS NEPIECIEŠAMĪBA KOMERCDARBĪBAS VEIKŠANAI

2.1. Pašvaldības spēja sasniegt mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

Siltumenerģijas pārvade, sadale un tirdzniecība. Kapitālsabiedrība ir labākais veids kā organizēt iedzīvotājiem siltumapgādes pieejamību, jo alternatīva pakalpojuma sniedzēja darbība novadā nav identificēta un piedāvājumi šādas funkcijas veikšanai pašvaldībā nav saņemti. Sabiedrībai ir attiecīgas licences šādas funkcijas veikšanai, profesionāli, kompetenti darbinieki, kā arī materiāli tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma nodrošināšanai.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana. Kapitālsabiedrība ir labākais veids kā organizēt īres dzīvokļu pārvaldību. Sabiedrībai ir profesionāli, kompetenti darbinieki, kā arī materiāli tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma nodrošināšanai. Alternatīvi pakalpojuma sniedzēji nav ieinteresēti dažu desmitu dzīvokļu pārvaldīšanā, savukārt pašvaldība nav ieinteresēta veidot savu administratīvo resursu un palielināt pašvaldības budžeta izdevumus šī pakalpojuma sniegšanai iepriekšminētā apsvēruma dēļ.

Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana. Iedzīvotāju dzīvojamā fonda pārvaldīšana un apsaimniekošana ar Sabiedrības spēkiem ir veiksmīgs un atbilstošs modelis pašreizējā situācijā. Sabiedrībai ir profesionāli, kompetenti darbinieki, kā arī materiāli-tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai. Sabiedrība spēj nodrošināt ilgtspējīgu īpašuma uzturēšanu, pilnveidošanos un kvalitātes uzlabošanu, kā arī ekonomiski pamatotu pakalpojumu cenu noteikšanu. Lai arī iedzīvotāji var paši pārvaldīt daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, tomēr šādu risinājumu ir izvēlējušies tikai 2 māju iedzīvotāji. Citas komercsabiedrības kopā veic tikai 10 māju apsaimniekošanu.

Divās nozarēs pašvaldība sasniedz mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām. Nozare „Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana” nav pašvaldības funkcija

2.2. Pašvaldības pārliecības argumentācija, ka komercdarbība ir efektīvākais veids, lai sasniegtu mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

Siltuma pārvade, sadale un tirdzniecība.

Komercdarbība ir efektīvākais veids, jo šobrīd tirgus nav spējīgs nodrošināt pakalpojumu. Nozarē pastāv dabiskais monopols. Nozare ir stratēģiski svarīga, tās infrastruktūrai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kā arī augstas kvalitātes standarti. Vienlaicīgi, pašvaldības komercdarbība netraucē attīstīt privātā kapitāla darbību.

Nododot šo pakalpojumu Sabiedrībai, dome var ietekmēt pakalpojuma sniedzēja lēmumus - tai ir noteicoša ietekme gan attiecībā uz stratēģiskiem mērķiem, gan uz svarīgiem

lēmumiem, jo Sabiedrība atrodas pašvaldības kontrolē. Nododot šo pakalpojumu citam tirgus dalībniekam, domei šādas ietekmes vairs nebūtu.

Sabiedrība nodrošina komercdarbību no saviem finanšu ieņēmumiem par siltuma tirdzniecību un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana.

Komercdarbība ir efektīvākais veids, jo tirgus nav spējīgs nodrošināt kvalitatīvu, izmaksām atbilstošu pašvaldības interešu īstenošanu, un domei nav ekonomiski izdevīgi pašai apsaimniekot un pārvaldīt dažus desmitus dzīvokļu, ja Sabiedrībai ir atbilstoša jomas kompetence un resursi šādas funkcijas veikšanai. Pašvaldība netraucē attīstīt privātā sektora darbību šajā jomā, taču komercuzņēmumi nav tendēti uz atsevišķu dzīvokļu pārvaldīšanu.

Atbilstoši iedzīvotāju interesēm, šajā jomā jānodrošina augstas kvalitātes standarts.

Sabiedrība nodrošina darbību no saviem finanšu ieņēmumiem par īres maksām un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam. Nododot domes dzīvojamā fonda pārvaldīšanu Sabiedrībai, pašvaldība izpilda Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas likumā noteikto, ka publiskas personas rīcībai ar finanšu līdzekļiem un mantu jārīkojas lietderīgi, t.i. rīcībai jābūt tādai, lai sasniegtu mazāku finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Privāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana.

Komercdarbība ir efektīvākais veids, jo šobrīd tirgus nav spējīgs nodrošināt kvalitatīvu un izmaksām atbilstošu iedzīvotāju interešu īstenošanu.

Nozarē nepieciešams nodrošināt augstas kvalitātes standartu. Atļaujot Sabiedrībai veikt šādu komercdarbību, pašvaldība pilda likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 10.punkta nosacījumu - sekmē saimniecisko darbību savā administratīvajā teritorijā un rūpējas par bezdarba samazināšanu, jo šobrīd lielākā daļa Sabiedrības darbinieku ir novada iedzīvotāji.

Sabiedrība nodrošina darbību no saviem finanšu ieņēmumiem par nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un nerada slogu pašvaldības budžetam. Pakalpojumu sniegšanai šajā nozarē netiek izmantoti pašvaldības budžeta līdzekļi vai nauda, ko iedzīvotāji maksā par siltumu.

2.3. Sabiedrības darbības rezultāti, kas tieši nodrošina tai noteikto mērķu sasniegšanu.

- 2.3.1. Sabiedrībai ir noslēgts sadarbības līgums ar SIA "Balteneko" par siltumenerģijas piegādi Ādažu ciemam (līdz 2015.gada 15.maijam un Sabiedrība plāno pagarināt līgumu) un Kadagas ciemam (līdz 2020.gada 31.maijam);
- 2.3.2. 2011.-2014.gg. Sabiedrība ir veikusi siltumsistēmas uzlabošanas darbus par 43'542 EUR;
- 2.3.3. Ir izveidota avārijas brigāde Sabiedrības pakalpojuma nepārtrauktībai;
- 2.3.4. veicot nekustamā īpašuma apsaimniekošanu ir izbūvēti 2 atkritumu laukumi Ādažu ciemā, veikti jumtu remonta darbi Pasta iela 6 un Pirmā iela 29, starppaneļu šuvju hermetizācijas darbi Kadaga 7 un Kadaga 8, apkures sistēmas renovācijas darbi Kadaga 10, u.c.;
- 2.3.5. ik mēnesi tiek nodrošināta rēķinu izsniegšana klientiem, maksājumu saņemšana, norēķini par pakalpojumiem, maksājumu uzskaitē un norēķinu kontrole;

- 2.3.6. 2014.gadā privātpersonām izrakstīti rēķini par apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem – EUR 1 048 212. Apmaksa veikta EUR 993 271. Parāds EUR 54 941. Iesnigtās lietas tiesvedības uzsākšanai – 41 par kopējo summu EUR 55 737. Iztiesātas 13 lietas par EUR 18 831;
- 2.3.7. siltumapgādes jomā 2014.gadā uzņēmums ir veicis siltuma pārvadi MWh 8392,77 apjomā un tā neto apgrozījums bija EUR 549 415. Maksājumu iekasēšanas efektivitāte ir 89,6 %;
- 2.3.8. pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšanas neto apgrozījums 2014.gadā bija EUR 1466. Maksājumu iekasēšanas efektivitāte ir 75,5 %. Ir pārslēgti jauni īres līgumi, atbilstoši likuma “Par dzīvojamo telpu īri” regulējumam, apsekoti visi īres dzīvokļi un sastādīti apsekošanas akti. Divi īrnieki iztiesāti par lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvokļa. Viena lieta iesniegta tiesā ar prasību par īres līguma pārtraukšanu un izlikšanu no dzīvokļa;
- 2.3.9. nekustamā īpašuma pārvaldīšanas, apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu jomā 2014.gadā neto apgrozījums bija EUR 597541. Maksājumu iekasēšanas efektivitāte ir 95,9 %. Tika organizēts energoaudits dzīvojamās mājas, sagatavots viens tehniskais projekts ēkas renovācijai, kurš ir apstiprināts Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā;
- 2.3.10. tiek veikti pasūtījuma darbi (ceļu greiderēšana, teritorijas sakopšana, zāles pļaušana, sniega tīrīšana, traktora pakalpojumi).

2.4. Pašvaldības komercdarbības ietekme uz privātā kapitāla darbības attīstību.

Siltuma pārvade, sadale un tirdzniecība. Pašvaldība ietekmē komercuzņēmumu attīstību novadā, jo centralizētās siltumapgādes nosacījumi ir noteikti pašvaldības saistošajos noteikumos. Pašvaldība var patstāvīgi lemt par komercuzņēmumu iesaisti šī pakalpojuma sniegšanai. Decentralizētās siltumapgādes jomā Sabiedrība pakalpojumus nesniedz un uzņēmēji var izvērtēt savas iespējas attīstīt jaunus alternatīvu siltumenerģijas piegādes avotus novadā.

Pašvaldības īres dzīvokļu pārvaldīšana. Sabiedrība pozitīvi ietekmē komercuzņēmumu attīstību novadā. Pašvaldība jebkurā brīdī var brīvi izvēlēties pakalpojuma sniedzēju tirgū vai veikt šo funkciju saviem spēkiem.

Nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana. Sabiedrība pozitīvi ietekmē komercuzņēmumu attīstību novadā un tās komercdarbība nerada tirgus izkropļojuma risku. Daudzdzīvokļu māju kopības var brīvi izvēlēties mājas apsaimniekotāju vai veikt apsaimniekošanu saviem spēkiem Privātajam sektoram, lai noturētos tirgū, nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitāti un zemāku cenu, nekā tas ir Sabiedrībai. Ņemot vērā, ka novadā nesekmīgi darbojās uzņēmums SIA “Jauna vide.LV”, Sabiedrībai ir lielāka uzticamība, nekā privātā sektora kompānijām, jo Sabiedrības darbība ir caurspīdīga, pārskatāma un komunikatīva.

3. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS PAMATPRINCIPU UN STRATĒGISKO MĒRĶU IZPILDE

3.1. Sabiedrības finanšu līdzekļu pārvaldīšana un rezultatīvie rādītāji.

- 3.1.1. Sabiedrība nodrošina komercdarbības veikšanu no saviem finanšu ieņēmumiem un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam. Sabiedrības ieņēmumi 2014.gadā bija 1 057 050 EUR (siltumapgādei 48%; apsaimniekošanai, īres dzīvokļu pārvaldībai un citiem pakalpojumiem - 52%);

- 3.1.2. Sabiedrības pakalpojumu maksa ir atbilstošas SPRK apstiprinātajām (Kadaga - 59,29 EUR/MWh, Ādaži - 61,71 EUR/MWh. Salīdzinājumam tirgū: Mārupe - 63,06 EUR/MWh, Ķekava - 63,10 EUR/MWh, Ropaži - 63,69 EUR/MWh, Saulkrasti - 64,33 EUR/MWh), respektīvi, pakalpojuma maksa tā ir tirgus apstākļiem atbilstoša un konkurētspējīga;
- 3.1.3. vidējā apsaimniekošanas maksa Sabiedrības apsaimniekotajās mājās - 0,36 EUR/m² (konkurentiem - 0,38 EUR/m²);
- 3.1.4. novadā ir 41 daudzdzīvokļu māja, kuru apsaimniekošanu veic: 29 - Ādažu Namsaimnieks (59% no visām novadā esošajām daudzdzīvokļu mājām), 7 - Latvijas Namsaimnieks, 2 - māju biedrības, 1- Housmaster, 1- Ūbeļu 13 biedrība, 1 - Vestabalt. Sabiedrības darbības rezultātā novadā nav neviena daudzdzīvokļu māja, kurai nebūtu noslēgts kopīpašuma apsaimniekošanas līgums;
- 3.1.5. Sabiedrībai nav nekāda veida aizņēmumu;
- 3.1.6. Sabiedrības mantas/telpas netiek nodotas bezatlīdzības lietošanā;
- 3.1.7. Sabiedrības īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports tiek izmantots tikai darba (amata) pienākumu pildīšanai;
- 3.1.8. netiek veikti nekāda veida dāvinājumi vai ziedojumi (finanšu līdzekļi un manta);
- 3.1.9. Sabiedrības naudas plūsma tiek nodrošināta vienas bankas ietvaros;
- 3.1.10. Sabiedrībā tiek nodrošināta naudas plūsmas vadība;
- 3.1.11. naudas plūsma tiek nodalīta pa nozarēm un iegrāmatota attiecīgi sniegtajiem pakalpojuma veidiem: siltumenerģijas pārvades un realizācijas pakalpojumu izmaksas – 48%, namu apsaimniekošana un citi pakalpojumi – 52%;
- 3.1.12. Sabiedrībai ir ekonomiski pamatotas saimnieciskās darbības izmaksas;
- 3.1.13. Sabiedrībā tiek nodrošināta rentabilitātes un maksātspējas pastāvīgā kontrole;
- 3.1.14. Sabiedrībā tiek nodrošināta īrnieku maksātspējas rādītāju pastāvīgā kontrole un tiek veikts regulārs darbs ar debitoriem;
- 3.1.15. katru pusgadu tiek sniegtas atskaites pašvaldībai par īres dzīvokļu pārvaldību;
- 3.1.16. tiek nodrošināta rentabilitātes un maksātspējas rādītāju un klientu maksātspējas rādītāju pastāvīgā kontrole:

1.tabula **Darbs ar debitoriem 2014.gadā**

Elementi	Skaitis	EUR
Kopējais parāds uz 01.01.2014.		365436,44
Kopējais parāds uz 31.12.2014.		344593,54
Nosūtītie atgādinājumi, pirmstiesas brīdinājumi	419	
Noslēgtās Vienošanās	57	
Uzsāktas lietas tiesvedības uzsākšanai	42	56609,81
Iztiesātās lietas	13	18831,75
Nodotie izpildu raksti zvērinātam tiesu izpildītājam	8	
Noslēgtās Vienošanās, izpildu rakstu nenododot tiesu izpildītājam	2	2997,4
Izbeigtās lietas (parāds samaksāts pirms tiesas)	3	4917,66
Apturētās lietas (nedzīvo Latvijā)	2	4490,32

- 3.1.17. kopējie iedzīvotāju parādi, par pakalpojumiem ir samazinājušies no 315 739 EUR uz 312 160 EUR (ieskaitot šaubīgos debitorus). Organizāciju parādi sastāda 70 251 EUR (t.sk. par 2014.gada decembrī sniegtajiem pakalpojumiem 29 656 EUR (kas vēl neskaitās parāds), kavētie maksājumi 25 180 EUR un šaubīgie debitori 15 415 EUR);
- 3.1.18. klienti 2014.gada beigās ir 1569 mājsaimniecības (dzīvokļi), 15 individuālās mājas, 2 uzņēmumi, 1 namīpašnieks, 3 namu pārvaldnieki un Ādažu novada dome.

SIA „Ādažu Namsaimnieks” finanšu līdzekļu pārvaldīšana ir organizēta **atbilstoši pastāvošajiem regulējumiem** un darbības rezultātīvie rādītāji **atbilst attīstības plānā noteiktajām prasībām.**

3.2. Sabiedrības iekšējā kontrole un pārvaldība.

3.2.1. Lēmumu pieņemšanas procedūra.

Tiek nodrošināta saistošo normatīvo aktu un noslēgto līgumu prasību apzināšana, informācijas sistemātiska un pastāvīga vākšana, apkopošana, analīze un lietošana:

- informāciju par klienta vajadzībām vispirms saņem Klientu apkalpošanas centrs vai namu pārvaldnieks
- vispirms tiek veikta problēmas apzināšana. Informācija tiek pārbaudīta dabā, apzinot problēmu vai cita veida vajadzību.
- tiek noteikti risinājumi. Tiek izvērtēti gan tehniskie, gan finansiālie aspekti. Nepieciešamības gadījumā tiek pieaicināts eksperts.
- tiek pieņemts lēmums. Izvērtējot viedokļus, tiek pieņemts lēmums darbībai. Tiek izvēlēts izpildītājs, izmaksas, ko apstiprina valdes locekļi.
- tiek veikti nepieciešamie darbi problēmas atrisināšanai un rezultāta sasniegšanai.

3.2.2. Finanšu izlietojuma kontroles procedūra

Sabiedrība pastāvīgi uzrauga un novērtē darbības riskus. Sabiedrības resursi ir nodrošināti pret zaudējumiem. Apmaksa Izpildītājiem tiek veikta pamatojoties uz maksājuma dokumentiem, kā arī darbu/pakalpojumu pieņemšanas–nodošanas aktu. Visi maksājumi tiek veikti pēc Valdes locekļa saskaņojuma un vīzas.

3.2.3. Normatīvo aktu izpildes un pakalpojumu sniegšanas organizācija.

Sabiedrības darbība tiek organizēta atbilstoši statūtiem un attīstības plānam 5 gadu periodam, kurā noteikti Sabiedrības mērķi, uzdevumi un termiņi, sasniedzamie rezultāti un nepieciešamie resursi. Uzraudzība tiek veikta, sniedzot atskaites pašvaldībai, Valsts kasei, kā arī veicot ikgadējus auditus un novēršot iekšējās kontroles trūkumus.

Sabiedrība veic iekšējās procedūras, ko reglamentē Sabiedrības iekšējie noteikumi.

Sabiedrības darbinieki pilda darba pienākumus atbilstoši darbinieku amata aprakstiem, kuros atrunāti pienākumi, tiesības, zināšanas un prasmes. Darbiniekam ir precīzi zināmi procesi un darbības. Sabiedrība nodrošina, ka procesi un procesu darbības nedublējas.

2015.gadā ir mainīta Sabiedrības struktūra. Lai nodrošinātu efektīvas tehniskās procedūras, ir izveidota Tehniskā daļa, kuras sastāvā ir santehniķi un avārijas brigāde.

3.2.4. Darbinieku informēšanas procedūra.

Katru nedēļu tiek organizētas sanāksmes Sabiedrības administrācijas darbiniekiem, kur tiek sniegta informācija par notikumiem, plānotajiem darbiem un aktuāliem jaunumiem. Sabiedrības darbinieki izmanto lietvedības programmu “Namejs”.

3.2.5. Korupcijas un interešu konflikta risku nepieļaušanas procedūra.

Pieņemot darbinieku darbā, tiek parakstīts darba līgums un amata apraksts.

Visi lēmumi, kas saistīti ar finansēm, tiek saskaņoti ar klientu/māju vecākajiem/dzīvokļu īpašnieku kopību/pašvaldību.

Visi izdevumi tiek veikti pēc valdes locekļa vīzas par apmaksu.

Sabiedrībā ir izveidota Iepirkuma komisija. Atbilstoši likuma prasībām tiek organizētas iepirkumu procedūras. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas gadījumā izpildītāji tiek izvēlēti atbilstoši dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumam vai atbilstoši iepirkuma procedūras rezultātā izvēlētai procedūrai.

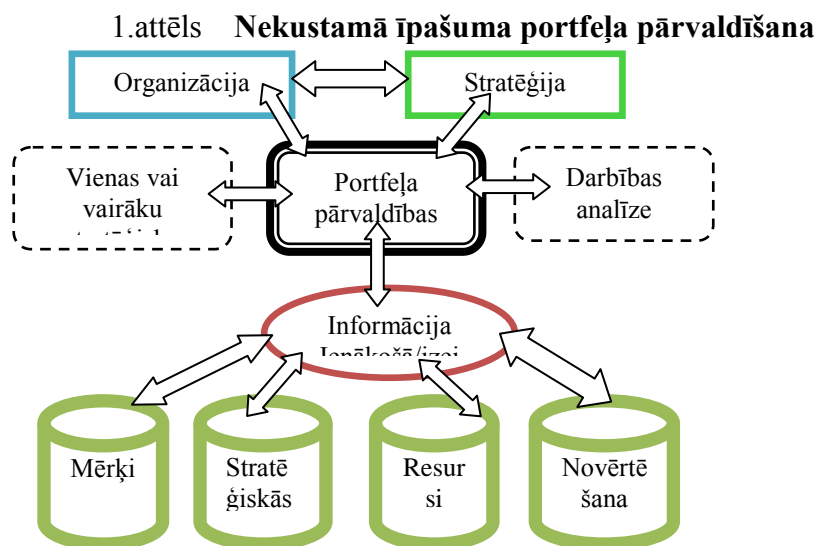
SIA „Ādažu Namsaimnieks” ir izveidots **pietiekošs iekšējās kontroles un pārvaldības pasākumu kopums**, nodrošinot tās labu pārvaldību, kompetencei atbilstošu darbību, korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu.

3.3. Risku identificēšana un darbības pilnveidošana.

Risks ir situācijas iespējamība, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Sabiedrības uzdevumu izpildi. Risku vadības mērķis ir novērst vai samazināt riska faktorus. Sabiedrība ir veikusi risku identificēšanu un analīzi attiecībā uz ražošanu, finansēm, komerciju, cilvēciskajiem faktoriem, politiskajiem faktoriem, dabas apstākļiem un tehniskajiem riskiem.

3.4. Metodes darba efektīvai izpildei un kontrolei.

Pārvaldot vairākas stratēģiskās biznesa vienības, Sabiedrība vadās pēc principiem, kas tiek ņemti vērā pie nekustamā īpašuma portfeļa pārvaldīšanas (1.attēls).

Lai efektīvi apsaimniekotu nekustamo īpašumu, Sabiedrība:

- sastāda īpašuma uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi/izmaksas;
- aprēķina nomas, īres vai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu;
- veic pārvaldīšanas pakalpojumus (finanšu uzskaitē, juridiskie pakalpojumi, lietvedība);
- plāno nepieciešamos remontdarbus/atjaunošanas/pārbūves vai demontāžas;

- nodrošina īpašumam, kā vides vai kultūras objektam izvirzīto prasību izpildi;
- nodrošina energoefektivitātei izvirzīto minimālo prasību izpildi.

3.5. Personāla kompetences nodrošināšana, darba produktivitāte.

Vidējais Sabiedrības darbinieku skaits 2014.gadā bija 34 darbinieki, tai skaitā administratīvie darbinieki un vadošie speciālisti – 6, tehniskais personāls - 9, apkalpojošais personāls (sētnieki, apkopējas) – 19. Diviem darbiniekiem ir maģistra grāds; četriem - 2.līmeņa augstākā izglītība (bakalaura grāds); vienam - 1.līmeņa augstākā izglītība; vienam - vidējā profesionālā izglītība un vienam - vidējā tehniskā (speciālā) izglītība. Viens darbinieks studēja 3.kursā Banku augstskolā.

Papildus, 2 personām ir 3.profesionālās kvalifikācijas līmenis (Namu pārzinis) un 1 personai ir 4.profesionālās kvalifikācijas līmenis (Namu (nekustamā īpašuma) pārvaldnieks).

3.tabula 2014.gadā darbinieku apmeklētie kursi un semināri

Nosaukums	Personu skaits
Apmācības „Cilvēku celšanai paredzētā pacēlāja operators” (apliecība).	2
Apmācības „Elektriķis - elektrodrošības grupa B” (apliecība).	1
Apmācības „Motorzāģa un krūmgrieža operators” (apliecība).	1
Apmācības „Atbildīgais speciālists par lifta ekspluatāciju, drošu lietošanu, apkopi un tehniskā stāvokļa nodrošināšanu” (apliecība).	1
Apmācības „Pacēlāja tehniskais stāvoklis, tā droša lietošana” (apliecība).	1
Seminārs “Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums”.	2
Seminārs “Aktuālie grozījumi Darba likumā. Būtiskākās izmaiņas un pilnveidojumi darba tiesisko attiecību regulējumā”.	2
Seminārs “Publisko personu kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldība”.	1
Seminārs “Jaunumi, aktualitātes, tendences IUB un tiesu praksē”	1
Seminārs “Dzīvojamo māju pārvaldīšanas problemātika parādu piedziņas jomā”.	1
Seminārs “Parādu piedziņas problēmas un tiesu prakse dzīvojamo māju pārvaldīšanas un dzīvojamo telpu īres tiesiskajās attiecībās”.	2

3.6. Sadarbība ar iestādēm, partneriem un sabiedrību kopumā.

Sabiedrība ir biedrs Latvijas Namu Pārvaldītāju un apsaimniekotāju Asociācijā, kas nodrošina līdzdalību normatīvo dokumentu izstrādē, kā arī paaugstina informētību par jomas aktualitātēm.

Lielākā daļa Sabiedrības klientu ir daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieki.

Galvenie sadarbības partneri ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji – SIA ”Balteneko”, AS „Latvenergo”, SIA „Ādažu Ūdens”, SIA „Eco Baltia Vide” u.c.

Lai uzlabotu klientu apkalpošanu, ir pieņemts darbā Klientu apkalpošanas speciālists.

Ir izstrādāta un darbojas interneta mājas lapa www.adazunamsaimnieks.lv. Katrā mājā ir ievēlēts mājas vecākais (starpnieks starp Sabiedrību un klientiem), katrā kāpņu telpā ir izvietots informācijas dēlis, uz kura tiek izvietota aktuālā informācija. Aktuālākā informācija tiek drukāta uz rēķiniem, reizi mēnesī Sabiedrības informācija tiek ievietota laikrakstā “Ādažu Vēstis”, kā arī tiek izsūtīta uz klientu e-pastu.

PAŠVALDĪBAS VIEDOKLIS PAR KAPITĀLSABIEDRĪBAS TURPMĀKO STATUSU

Ņemot vērā, ka SIA „Ādažu Namsaimnieks” darbība ir saistīta ar pamatvajadzību nodrošināšanu iedzīvotājiem, kas ir pašvaldības deleģēta funkcija, kā arī to, ka Sabiedrība darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, kura ir būtiska pašvaldības funkciju īstenošanai un kuras

infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kā arī tās komercdarbība tiek īstenota regulējamā nozarē tirgus nepilnības - dabiskā monopola apstākļos, **SIA „Ādažu Namsaimnieks” ir saglabājama esošajā statusā un tās darbība turpināma.**

SIA „Ādažu Namsaimnieks” valdes loceklis

Juris Krūze

Ādažu novada domes priekšsēdētājs

Māris Sprindžuks

Ādažu novada domes dalības vērtējums pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Ādažu Ūdens”

Pašvaldības kapitālsabiedrība - SIA „Ādažu Ūdens” (turpmāk – Sabiedrība) ir dibināta 2007.gada 24.aprīlī un nodrošina pašvaldības autonomās funkcijas izpildi - organizē iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgādi un kanalizāciju).

1. SABIEDRĪBAS ATBILSTĪBA PASTĀVOŠAJIEM NOSACĪJUMIEM

1.1. Tirgus spēja nodrošināt sabiedrības intereses kapitālsabiedrības darbības jomās.

Pašvaldība Sabiedrībai ir piešķirusi īpašas tiesības sniegt ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumus novada administratīvajā teritorijā, izņemot Baltezera ciema daļu.

Īpašas tiesības sniegt pakalpojumus Alderu ciemā un Baltezera ciema daļā ir piešķirtas publiski privātai kapitālsabiedrībai SIA “Garkalnes ūdens”, kuras īpašnieki ir Ādažu un Garkalnes novada domes. Ņemot vērā vēsturisko situāciju, centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu nelielā Baltezera ciema teritorijas daļā (tīklu pārklājums apmēram 5%) nodrošina SIA „Rīgas Ūdens”.

No 2014.gada Sabiedrība ir vienīgais uzņēmums, kas sniedz centralizētu kanalizācijas pakalpojumu (kopš brīža, kad tika pārtraukta SIA „Ādaži Triāde” attīrīšanas iekārtu darbība).

Ūdens ieguvē un pārvadīšanā lielākā infrastruktūras daļa pieder Sabiedrībai. Pārņemot no pašvaldības ūdenssaimniecības pamatlīdzekļus un realizējot ES finanšu investīcijas, Sabiedrība ir radījusi monopolstāvokli, kas turpmākajos 5 gados (ES fondu apguves uzraudzības perioda laikā) nodrošinās šī stāvokļa saglabāšanu.

Paredzamā nākotnē tirgus nespēs piedāvāt līdzvērtīgu pakalpojuma sniedzēju (izņemot SIA “Garkalnes ūdens”). Pat pieļaujot, ka darbību pieteiks jauns pakalpojumu sniedzējs, tas praktiski nespēs nodrošināt pilnu pakalpojumu spektru, jo Sabiedrībai pieder 2 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Ādažos un Garkalnē, kā arī 3 ūdens ieguves, padeves un attīrīšanas stacijas Ādažos, Kadagā un Garkalnē, t.sk., centralizētie tīkli šajos ciemos. Pēdējos 5 gados ūdenssaimniecības attīstībā Sabiedrība ir apguvusi vairāk kā 10,2 miljonus EUR.

Izņēmums ir atsevišķas privātās ēkas, kurām ir artēziskais urbums (spice), kanalizācijas izsmeļamā bedre vai lokālās attīrīšanas iekārtas.

Sabiedrība iepirkuma konkursu kārtībā veic tīklu pievadu izbūvi un lietus kanalizācijas remontus, taču šis pakalpojums ir brīvi pieejams tirgū.

Konkurence pastāv klientiem izvēloties alternatīvu ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumu veidu vietās, kur nav iespējams šādus pakalpojumus nodrošināt centralizēti.

Tirgus alternatīvas, nodrošināt pakalpojumus sabiedrībai, ir minimālas, tādejādi SIA „Ādažu Ūdens” darbība **atbilst sabiedrības interesēm**.

1.2. Sabiedrības darbība nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols.

Ūdens ieguve un pārvadīšana, kanalizācijas novadīšana un notekūdeņu attīrīšana ir nozare, kurā dabiskais monopols pastāv daļēji, atbilstoši 1.1.punktā izklāstītai situācijai. Daudzdzīvokļu māju un ražošanas objektu nodrošināšanā ar ūdens un kanalizācijas pakalpojumiem pastāv dabiskais monopols.

1.3. Nozares svarīgums

Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2014.–2020. gadam, atbilstoši prioritātei „Izaugsmei atbalstošas teritorijas”, svarīgs nosacījums ir kvalitatīva dzīves telpa, sakopta un radoša dzīves vide, iespēja nodrošināt iedzīvotājiem līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus, pieeju pakalpojumiem un mobilitāti. Sabiedrības skatījumā šeit liela nozīme ir kvalitatīvam ūdens un kanalizācijas pakalpojumam.

Nozares svarīguma nosacījumi ir iekļauti Ādažu novada Attīstības programmā 2011.-2017.gadam, kurā Sabiedrībai ir noteikti šādi mērķi un uzdevumi:

- 1.1. Sakārtota inženiertehniskā infrastruktūra Ādažu novadā (uzdevumi: 1.1.1. Esošo inženierkomunikāciju tehniskā stāvokļa uzlabošana; 1.1.2. Jaunu komunikāciju sistēmu izveide vietās, kur veidojas, paplašinās apdzīvotas vietas; 1.1.3. Ūdenssaimniecības sistēmas attīstības projektu ieviešana; 1.1.4. Centralizēti piegādātā dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana; 1.1.7. Tehniskās infrastruktūras attīstība pie valsts galvenā autoceļa A1 „Rīga – Ainaži” (E67); 1.1.10. Vides aizsardzības un uzlabošanas pasākumi, sakārtojot privātmāju kanalizācijas saimniecību).
- 1.6. Attīstīts tūrisms, atpūta un brīvā laika pavadīšanas iespējas (uzdevumi: 1.6.15. Ādažu novada apkārtējās dabas vides uzlabošana; 1.6.16. Dabas resursu saglabāšana, sakopšana un aizsardzība, degradēto teritoriju rekultivēšana un rekonstruēšana).
- 2.2. Daudzpusīgi attīstīta uzņēmējdarbība (uzdevumi: 2.2.4. Ražošanas uzņēmējdarbības sekmēšana teritorijās pie maģistrāliem ceļiem; 2.2.6. Atbalsts videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanai un izmantošanai Ādažu novadā).
- 4.1. Sekmīga pašvaldības un pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde (uzdevums: 4.1.7. Pašvaldības uzņēmumu sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana).
- 4.2. Attīstīta sadarbība ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām (uzdevums 4.2.1. Sekmēt sadarbību ar citām pašvaldībām, pašvaldības un valsts iestādēm).

Sabiedrība darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, jo veic pašvaldības funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, nodrošinot to kvalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 4.panta pirmo daļu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir tāds komersants, kurš regulējamās nozarēs sniedz sabiedriskos pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība tiek regulēta saskaņā ar šo likumu. Uzņēmumam ir Licence (SPRK Nr. U10079), kas derīga līdz 2018.gadam.

Sabiedrība uztur ūdenssaimniecības tīklus un kanalizācijas notekūdeņu objektus, nepārtraukta sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu, regulējamā nozarē noteikto pakalpojumu drošības prasību ievērošanu un darbinieku kvalifikācijas atbilstību, kā arī likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem, tehniskiem noteikumiem un standartiem atbilstoša pakalpojuma kvalitāti.

1.4. Sabiedrības darbība jaunā nozarē.

Netiek veikta.

1.5. Nozares infrastruktūras attīstībai nepieciešamie kapitālieguldījumi.

Infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli ilgtermiņa kapitālieguldījumi – nemateriālie (attīstībai, licenču tiesības) un materiālie (komunikāciju un iekārtu uzturēšanai, energoefektivitātei, kā arī paplašināšanai, jo tīklu pārklājums ir nepietiekošs, turklāt pieaug aglomerācija). Teorētiski lielus kapitālieguldījumus varētu veikt arī kāds cits tirgus dalībnieks, bet tad komersanta maksātspējas gadījumā pašvaldība nespēs operatīvi organizēt iedzīvotājiem ūdensapgādi un kanalizācijas pakalpojumus, kas būtiski ietekmēs sabiedrības ikdienas vajadzības.

1.6. Augstāka kvalitātes standarta nodrošināšanas nepieciešamība.

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nozare ir ar augstu kvalitātes standartu, jo dzeramā ūdens patērētājs ir cilvēks, savukārt attīrītie notekūdeņi nonāk Gaujas upē, kas nozīmē, ka no pakalpojuma sniegšanas standarta būtiski tiek ietekmēta vides kvalitāte. Standarta pazemināšana nav pieļaujama. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” viens no mērķiem ir nodrošināt iespēju klientiem saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kas nozīmē, ka ūdensapgāde un kanalizācija ir nozare, kurā ir nepieciešams augsts kvalitātes standarts.

2. SABIEDRĪBAS NEPIECIEŠAMĪBA KOMERCDARBĪBAS VEIKŠANAI

2.1. Pašvaldības spēja sasniegt mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai kapitālsabiedrība ir labākais veids. Sabiedrībā strādā kompetenti darbinieki, ir izveidota vērtīga materiāli tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma nodrošināšanai, kā arī uzkrāta pieredze investīciju piesaistei jaunu tīklu un objektu izbūvē. Sabiedrībai ir licence šādas funkcijas veikšanai. Pašvaldība nav ieinteresēta pārņemt šo funkciju tiešā pārvaldē, paplašinot savu administratīvo resursu, kā arī palielinot budžeta izdevumus pakalpojuma sniegšanai. Alternatīva pakalpojuma sniedzēja darbība novadā nav identificēta un piedāvājumi šādas funkcijas veikšanai nav saņemti.

2.2. Pašvaldības pārliecības argumentācija, ka komercdarbība ir efektīvākais veids, lai sasniegtu mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

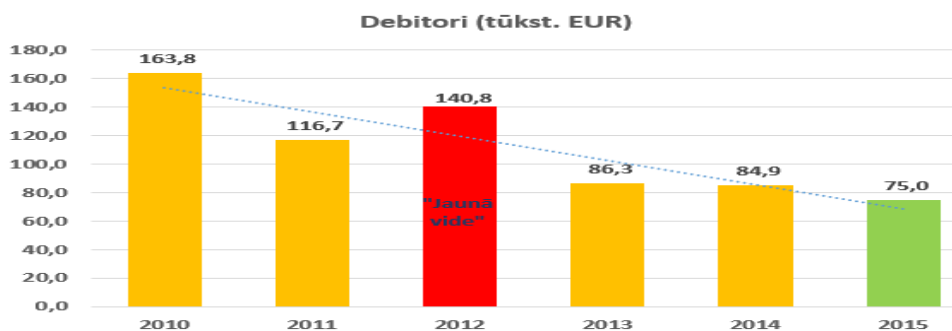
Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšana.

Komercdarbība ir efektīvākais veids, jo šobrīd tirgus nav spējīgs nodrošināt pakalpojumu. Tā ir stratēģiski svarīga nozare, tai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kā arī augstas kvalitātes standarti. Nozarē pastāv dabiskais monopols, nodrošinot sabiedrībai pakalpojuma pieejamību. Tarifu saskaņo Sabiedrisko pakalpojumu regulators, turklāt nododot augstākminēto pakalpojumu Sabiedrībai, pašvaldība var ietekmēt pakalpojuma sniedzēja lēmumus. Proti, tai ir noteicoša ietekme gan attiecībā uz pakalpojuma sniedzēja stratēģiskiem mērķiem, gan uz svarīgiem lēmumiem, jo Sabiedrība atrodas pašvaldības kontrolē. Nododot šo pakalpojumu citam tirgus dalībniekam pašvaldībai šādas ietekmes nav. Pašvaldības veiktā komercdarbība nozarē kopumā netraucē attīstīt privātā kapitāla darbību. Privātajiem investoriem nav izdevīgi būvēt savas ūdens ieguves iekārtas un notekūdens attīrīšanas iekārtas, kā arī uzturēt tās. Sabiedrība nodrošina darbību no saviem finanšu ieņēmumiem par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam.

2.3. Sabiedrības darbības rezultāti, kas tieši nodrošina tās stratēģisko mērķu un darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu:

- 2.3.1. 2014.gadā ir veikti 12 plānoti tīklu remontu un novērstas 14 avārijas. Klientu pieslēgumu skaits pieaudzis par 4 %. Ar 4 lielu ražotņu pieslēgšanu un sava urbuma izveidošanu, tika nodrošināta ūdensapgādes un kanalizācijas tarifu nemainība;
- 2.3.2. darbojas avārijas brigāde tīklu un sistēmu pastāvīgai uzraudzībai;
- 2.3.3. ir uzlabojusies ūdens kvalitāte, notekūdeņu savākšanas gaitā samazinās infiltrācija gruntī un par 15% (salīdzinot ar 2013.gadu) ir samazinājies avāriju skaits tīklos;
- 2.3.4. 2014.gadā izbūvēts ūdensvads 150 m (pie vidusskolas stadiona), 600 m un izveidots ūdens urbums (Baltezera kapos). Izbūvēti 200 m kanalizācijas tīkli Gaujas ielā 2;
- 2.3.5. ar veiksmīgu resursu piesaisti (AS „Swedbank” aizdevums 49’800 EUR) izbūvēta kanalizācijas sūkņu stacija un kanalizācijas tīklu pievienojums pie AS „Latfood” un SIA „Adazi Assets”. Ar AS „Swedbank” aizdevumu (3’500 EUR) tika izbūvēts kanalizācijas pieslēgums pie centralizētajiem tīkliem Podniekos;

2.3.6. salīdzinot ar 2013.gadu, klientu parādi samazinājušies par 2'127 EUR (no 7'300 līdz 5'173), savukārt debitoru saistību samazinājums atspoguļots tabulā:

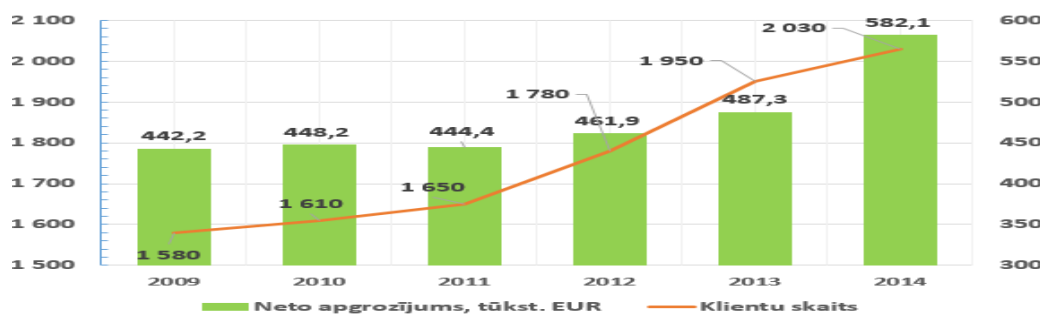

2.3.7. līdz 2014.gada beigām bija sasniegti 8 no Sabiedrības ilgtermiņa attīstības plānā (2011.- 2015.g.) noteiktajiem 9 mērķiem;

2.3.8. ES Kohēzijas fonda projekta ietvaros 2014.gada beigās sasniegts tīklu kopgarums 64 km, kanalizācijas sūkņu staciju skaits - 23, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas - 2, ūdens padeves un attīrīšanas iekārtas – 3;

2.3.9. Sabiedrības neto apgrozījuma un klientu skaita dati atspoguļoti tabulā:

Sabiedrības darbības rādītāji

2.4. Pašvaldības komercdarbības ietekme uz privātā kapitāla darbības attīstību.

Tīklu pārklājumu paplašināšana pozitīvi ietekmē privātā kapitāla ienākšanu un attīstību novadā. Kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšana veicina privātā kapitāla piesaisti un uzņēmējdarbības attīstību.

3. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS PAMATPRINCIPU UN STRATĒGISKO MĒRĶU IZPILDE

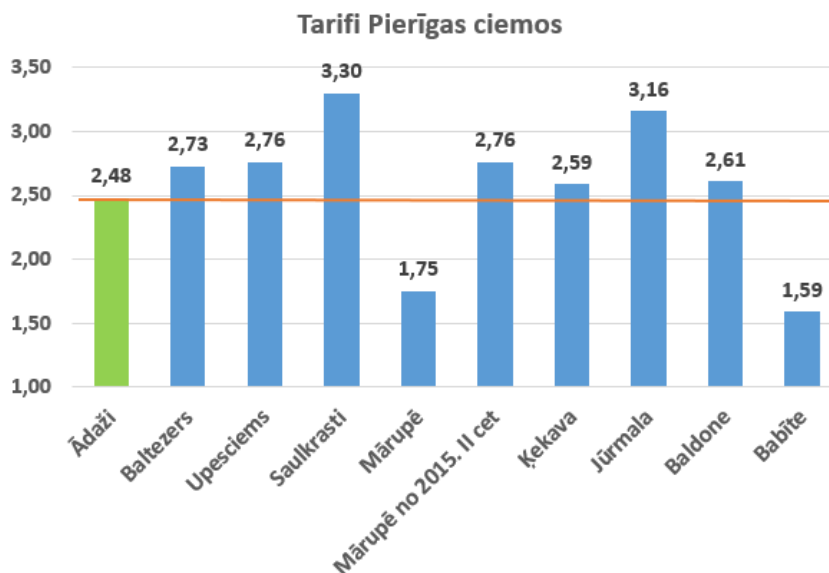
3.1. Finanšu līdzekļu pārvaldīšana, rezultatīvie rādītāji.

3.1.1. Sabiedrība nodrošina komercdarbības veikšanu no saviem finanšu ieņēmumiem un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam.

3.1.2. Sabiedrības budžets 2014.gadā bija 753'030 EUR. Ieņēmumi no pakalpojumiem par ūdens piegādi, notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu 582'147 EUR. Pamatdarbības apgrozījuma pieaugums 2014.gadā ir 94'859 EUR vai par 19,5% vairāk, nekā 2013.gadā.

3.1.3. Pārskata gadu uzņēmums noslēdzis ar 20'280 EUR lielu peļņu.

3.1.4. Sabiedrība nodrošina salīdzinoši zemu tarifu (zemāk tabulā atspoguļoti tarifi 2015.gadā EUR/ m³ ar PVN, ūdenim un kanalizācijai kopā):

- 3.1.5. Sabiedrībai nav nekāda veida aizņēmumu.
- 3.1.6. Sabiedrības mantas/telpas nav nodotas bezatlīdzības lietošanā.
- 3.1.7. Sabiedrības īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports tiek izmantots tikai darba (amata) pienākumu pildīšanai.
- 3.1.8. Netiek veikti dāvinājumi vai ziedojumi (finanšu līdzekļi un manta).
- 3.1.9. Sabiedrības naudas plūsma tiek veikta divu banku un Valsts kases ietvaros. Tiek nodrošināta naudas plūsmas vadība, nodalot to pa nozarēm. Grāmatvedības uzskaitē tiek veikta atsevišķi saimnieciskai darbībai un atsevišķi - katra Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētajam projektam. Savukārt projektos tiek veikta atsevišķa grāmatvedības uzskaitē pa finansējuma avotiem – Kohēzijas fonda, valsts, pašvaldības un Sabiedrības finansējums (projektu neattiecināmās izmaksas).
- 3.1.10. Ir ekonomiski pamatotas saimnieciskās darbības izmaksas.
- 3.1.11. Tiek nodrošināta rentabilitātes un maksātspējas rādītāju pastāvīgā kontrole, klientu maksātspējas rādītāju pastāvīgā kontrole, regulārs darbs ar debitoriem.
- 3.1.12. Katru ceturksni pašvaldībai tika sniegta atskaites par budžeta izpildi.
- 3.1.13. 2014.gada beigās Sabiedrībai bija 2030 klienti.

SIA „Ādažu Ūdens” **nodrošina finanšu līdzekļu efektīvu pārvaldīšanu**, sasniedzot labākus, nozarei raksturīgus rezultātīvos rādītājus.

3.2. Iekšējā kontrole un pārvaldības pasākumi.

- 3.2.1. **Lēmumu pieņemšanas procedūra.** Tiek nodrošināta saistošo normatīvo aktu un noslēgto līgumu prasību apzināšana, informācijas sistemātiska apkopošana, analīze un lietošana. Ikdienā darbinieku informēšana tiek nodrošināta ar saikni: Valdes loceklis – struktūrvienības vadītājs – darbinieki.
- 3.2.2. **Sūdzību vai informāciju izskatīšana:**
- 1) tiek apzināta problēma, t.sk., informācija tiek pārbaudīta uz vietas;
 - 2) tiek izvērtēta problēma (tehniskie un finanšu aspekti) un noteikti risinājumi;
 - 3) tiek pieņemts lēmums, konsultējoties ar speciālistiem. Nepieciešamības gadījumā problēmas novēršanai tiek izvēlēts ārpakalpojuma risinājums. Finanšu izmaksas

apstiprina valdes loceklis, tehniskos risinājumus – tehniskais direktors, projektu ieviešanas risinājumus – projektu koordinators;

- 4) problēma tiek novērsta, veicot nepieciešamos darbus;
- 5) rakstiska atbilde par veiktajiem pasākumiem tiek sniegta pēc pieprasījuma.

3.2.3. **Funkcionālajā jomā** Sabiedrība nodrošina dzeramā ūdens kvalitātes monitoringu, avāriju novēršanu, ūdens patēriņa uzskaiti, kanalizācijas sistēmas darbību, notekūdeņu kvalitātes monitoringu, tehnisko noteikumu izsniegšanu objektu pievienošanai centralizētajiem tīkliem, kā arī ES struktūrfondu līdzfinansēto projektu monitoringu, sniedzot VARAM pārskatus piecus gadus pēc objektu nodošanas ekspluatācijā.

3.2.4. **Finanšu izlietojuma kontrole:**

- Sabiedrība pastāvīgi uzrauga un novērtē darbības riskus.
- Sabiedrības resursi ir nodrošināti pret zaudējumiem.
- Apmaksa darbu izpildītājiem tiek veikta pamatojoties uz maksājuma dokumentiem, kā arī darbu vai pakalpojumu pieņemšanas–nodošanas aktu.
- Maksājumus par investīcijas projektiem, pārbauda projektu koordinators, galvenā grāmatvede, valdes loceklis un būvuzraugs.

SIA „Ādažu Ūdens” ir izveidots **pietiekošs iekšējās kontroles un pārvaldības pasākumu kopums**, nodrošinot tās labu pārvaldību, kompetencei atbilstošu darbību, korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu.

3.3. Normatīvo aktu izpildes un pakalpojumu sniegšanas organizācijas procedūra.

Sabiedrības darbība notiek atbilstoši statūtiem un attīstības plānā 5 gadu periodam noteiktajiem mērķiem, uzdevumiem, termiņiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Uzraudzība tiek veikta, sniedzot atskaites un pārskatus pašvaldībai, Valsts kasei, kā arī identificējot un novēršot iekšējās kontroles trūkumus un veicot ikgadējo auditu.

Sabiedrības iekšējās darba procedūras un darba izpildes organizāciju reglamentē Sabiedrības iekšējie noteikumi. Darbinieku darba izpilde tiek organizēta atbilstoši darbinieku amata aprakstiem, kuros atrunāti pienākumi, tiesības, zināšanas un prasmes. Darbiniekam ir precīzi zināmi procesi un darbības. Sabiedrība nodrošina, ka procesu darbības nedublējas.

3.4. Darbinieku informēšanas procedūra.

Katru nedēļu tiek organizētas sanāksmes, kurās piedalās administrācijas darbinieki un darbu vadītājs (avārijas brigādes vadītājs), kurā tiek sniegta informācija par pagājušās notikumiem, plānotajiem darbiem un aktuāliem jaunumiem.

3.5. Korupcijas un interešu konflikta risku nepieļaušanas procedūra.

Pieņemot darbinieku darbā, tiek parakstīts darba līgums un amata apraksts.

Visi maksājumi tiek veikti pēc valdes locekļa vīzas par apmaksu.

Atbilstoši likuma prasībām tiek organizētas iepirkumu procedūras. Sabiedrības iepirkumi ir publiski pieejami, līgumi tiek reģistrēti, ES investīciju iepirkumu procedūras dokumentācija tiek nodota pārbaudei VARAM.

3.6. Risku identificēšana un darbības virzienu pilnveidošana.

Risks ir situācijas iespējamība, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Sabiedrības uzdevumu izpildi. Risku vadības mērķis ir novērst vai samazināt riska faktorus. Sabiedrība ir veikusi risku identificēšanu un analīzi attiecībā uz ražošanu, finansēm, komerciju, cilvēciskajiem faktoriem, politiskajiem faktoriem, dabas apstākļiem un tehniskajiem riskiem.

3.7. Darba izpildes un kontroles metodes.

Sabiedrības darbinieki budžeta ietvaros 1–2 reizes gadā apmeklē seminārus, kur tiek informēti par izmaiņām likumdošanā, par jaunām tehnoloģijām, darba metodēm un to ieviešanu.

Sabiedrības darbības pilnveidošana tiek paredzēta Sabiedrības attīstības plānā, nepieciešamie finanšu līdzekļi tiek norādīti gada budžeta plānā.

Lai efektīvi apsaimniekotu tīklus un iekārtas, Sabiedrība sastāda objekta darbu tāmi, veic objektu plānveidīgu apsekošanu, plāno nepieciešamos remontdarbus un veic plānveidīgu tīklu un iekārtu monitoringu.

3.8. Personāla kompetences nodrošināšana, darba produktivitātes uzlabošana.

2014.gadā Sabiedrībā pavisam strādāja 15 darbinieki. Administrācijā strādāja 6 personas ar maģistra grādu, pārējiem 9 darbiniekiem ir vidējā izglītība un dažāda veida īslaicīgas apmācības specialitātē. Realizējot investīciju projektus darbinieki regulāri tiek apmācīti darbam ar jaunajām iekārtām. Pagājušajā gadā apmācīti 2 operatori saistībā ar izmaiņām iekārtu vadības sistēmā SCAD (elektroniska sistēmas ar, kuru kontrolē un vada visu iekārtu darbību).

3.9. Sadarbība ar iestādēm, partneriem un sabiedrību kopumā.

Klientu apkalpošanas daļa nodrošina apmeklētāju pieņemšanu, telefonu zvanu saņemšanu, dokumentu saņemšanu un reģistrēšanu, problēmsituāciju risināšanu un to deleģēšanu speciālistiem.

2014.gadā tika pilnībā atjaunota un darbojas interneta mājas lapa www.adazuudens.lv. Aktuālākā informācija tiek norādīta uz ikmēneša rēķiniem par ūdens un kanalizācijas pakalpojumiem. Reizi ceturksnī Sabiedrības informācija tiek ievietota laikrakstā “Ādažu Vēstis”, kā arī nepieciešamības gadījumā tiek izsūtīta uz klientu e-pastu.

PAŠVALDĪBAS VIEDOKLIS PAR KAPITĀLSABIEDRĪBAS TURPMĀKO STATUSU

Nemot vērā, ka SIA „Ādažu Ūdens” darbība ir saistīta ar pamatvajadzību nodrošināšanu iedzīvotājiem, kas ir Ādažu novada domes deleģēta funkcija, kā arī to, ka Sabiedrība darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, kura ir būtiska pašvaldības funkciju īstenošanai un kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kā arī tās komercdarbība tiek īstenota regulējamā nozarē tirgus nepilnības – dabiskā monopola apstākļos, SIA „Ādažu Ūdens” saglabājama esošajā statusā un tās darbība turpināma.

SIA „Ādažu Ūdens” valdes loceklis

Aivars Dundurs

Ādažu novada domes priekšsēdētājs

Māris Sprindžuks

Ādažu novada domes dalības vērtējums pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Ādažu slimnīca”

Pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Ādažu slimnīca” (turpmāk – Sabiedrība) ir dibināta 2001.gada 18.februārī un organizē pašvaldības autonomās funkcijas izpildi - nodrošina iedzīvotājiem veselības aprūpes pieejamību.

1. SABIEDRĪBAS ATBILSTĪBA PASTĀVOŠAJIEM NOSACĪJUMIEM

1.1. Tirgus spēja nodrošināt sabiedrības intereses kapitālsabiedrības darbības jomās.

Sabiedrībā strādā 28 ārsti, kuri nodrošina pakalpojumus primārā veselības aprūpē, sekundārā Sabiedrības galvenais pakalpojumu pircējs ir valsts – Nacionālā veselības dienesta (NVD) personā. 2014.gadā NVD apmaksāja pakalpojumus 425833 EUR (par 13,5 % vairāk, kā 2013.gadā).

Tirgus nespēj piedāvāt līdzvērtīgu pakalpojuma sniedzēju novadā. Pat pieļaujot, ka tirgū darbību pieteiks jauns pakalpojumu sniedzējs, tas praktiski nespēs nodrošināt jau esošo pakalpojumu klāstu un apjomu, jo medicīnas infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai nepieciešami ievērojami kapitālieguldījumi, kā arī valsts pasūtījuma nodrošinājums.

Pakalpojumu tirgus alternatīva pastāv tikai Rīgā, kas vairumam novada iedzīvotāju rada apgrūtinājumu nokļūšanai līdz pakalpojumu sniegšanas vietām.

Sabiedrība ar ERAF un pašvaldības atbalstu ir izveidojusi normatīvo aktu prasībām atbilstošu pakalpojuma struktūru, vidi un materiāltehnisko bāzi kvalitatīvai veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanai un līguma slēgšana ar NVD 5 gadu garumā (ERAF projekta nosacījumi).

Tirgus alternatīvas, nodrošināt pakalpojumus sabiedrībai, ir minimālas, tādejādi SIA „Ādažu slimnīca” darbība **atbilst sabiedrības interesēm.**

1.2. Sabiedrības darbība nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols.

Veselības aprūpes nozarē vienuviet sniegto pakalpojumu spektra un pieejamības ziņā Ādažos Sabiedrībai ir dabiskais monopols, taču ņemot vērā veselības pakalpojumu sniegšanas sadrumstalotības iespēju (ģimenes ārstu prakses, Ādažu privātslimnīca, laboratorijas), tad jāsecina, ka dabiskais monopols pastāv daļēji.

1.3. Nozares svarīgums.

Nozares svarīguma nosacījumi ir iekļauti Ādažu novada Attīstības programmā 2011.-2017.gadam, kurā Sabiedrībai ir noteikti šādi mērķi un uzdevumi:

- 1.3. Apmierināts novada iedzīvotājs (uzdevumi: 1.3.3. Veselības aprūpes pakalpojumu klāsta pilnveidošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un vēlmēm; 1.3.4. Sociālās un veselības aprūpes infrastruktūras attīstīšana);
- 4.1. Sekmīga pašvaldības un pašvaldības iestāžu un uzņēmumu pārvalde (uzdevums: 4.1.7. Pašvaldības uzņēmumu sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana).

Sabiedrība darbojas stratēģiski svarīgā nozarē – veselības aprūpē, kas ir viena no pamatvajadzībām ne tikai indivīdam, bet arī visai sabiedrībai kopumā.

1.4. Sabiedrības darbība jaunā nozarē.

Netiek veikta.

1.5. Nozares infrastruktūras attīstībai nepieciešamie kapitālieguldījumi.

Veselības aprūpes nozares infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi – ēkas uzturēšanai un energoefektivitātes paaugstināšanai, telpu labiekārtošanai atbilstoši jomas darbību reglamentējošām prasībām, kā arī moderna, laikmeta prasībām atbilstoša medicīniskā aprīkojuma iegādei.

1.6. Augstāka kvalitātes standarta nodrošināšanas nepieciešamība.

Veselības aprūpes nozare ir nozare ar augstu kvalitātes standartu, jo standarta patērētājs ir cilvēka veselība un dzīvība. Esošā standarta pazemināšana nav pieļaujama.

2. SABIEDRĪBAS NEPIECIEŠAMĪBA KOMERCĀRĀBĪBAS VEIKŠANAI

2.1. Pašvaldības spēja sasniegt mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

Kapitālsabiedrība ir labākais veids kā organizēt novada iedzīvotājiem veselības aprūpes pieejamību uz vietas, jo Sabiedrībā strādā kompetenti darbinieki, ir izveidota vērtīga materiāli tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma nodrošināšanai.

Alternatīva pakalpojuma sniedzēja darbība novadā nav identificēta un piedāvājumi šādas funkcijas veikšanai pašvaldībā nav saņemti.

2.2. Pašvaldības pārliecības argumentācija, ka komercdarbība ir efektīvākais veids, lai sasniegtu mērķus, kas izriet no tās autonomajām funkcijām.

Sabiedrība ir vienīgais centralizēts veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējs novada iedzīvotājiem uz vietas.

Bez Sabiedrības starpniecības veselības aprūpes pakalpojumi iedzīvotājiem būtu pieejami tikai ārpus novada (Rīgā, Siguldā) un pie ģimenes ārstiem, kas iedzīvotājiem radītu papildus grūtības savlaicīgi atgriezties darba tirgū.

Sabiedrība nodrošina savu darbību no saviem finanšu ieņēmumiem un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam.

2.3. Sabiedrības darbības rezultāti, kas tieši nodrošina vispārējo stratēģisko mērķu un darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu:

2.3.1. **saglabāt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas iespēju iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumu veidos** – 2014.gadā apmeklējumu skaits poliklīnikā (primārā veselības aprūpē un sekundārā ambulatorā veselības aprūpe) bija 30053, dienas stacionārā medicīnisko palīdzību ir saņēma 781 pacients un veiktas 443 operācijas;

2.3.2. **turpināt pilnveidot un attīstīt veselības aprūpes maksas pakalpojumu pieejamību** – Sabiedrībā darbojas 6 diagnostikas palīgkabineti (Rtg, USG, ehokardiogrāfijas, CT, fibrogastroskopijas, duplex skenēšanas asinsvadiem), 9 medicīnas pamatspecialitāšu ārsti (ķirurgs, ginekologs, acu ārsts, neirologs, otolaringologs, kardiologs, endokrinologs, bērnu alergologs un dermatologs), dienas stacionārā tiek veiktas ķirurģiskas, traumatoloģiskas un ginekoloģiskas operācijas;

2.3.3. **uzturēt un apsaimniekot kapitālsabiedrības īpašumu** – ERAF projekta ietvaros tika uzsākta 2 ģimenes ārstu prakšu telpu renovācija. Atsevišķas telpas tiek iznomātas medicīnisko pakalpojumu vai pietuvinātu jomu darbībai. 2014.gadā tika veikts kāpņu telpas remonts un ieklāts speciāls linolejs. 2014.gadā tika iegādāts mobilais pacēlājs pacientiem ar funkcionāliem traucējumiem par 4199 EUR;

2.3.4. turpināt līdzdalību SIA “Ādažu Privātslimnīca” un SIA “Traumatoloģijas un Ortopēdijas klīnikā “Ādaži”” – Sabiedrība no līdzdalības 2014.gadā nav saņēmusi dividendes, jo abas SIA finanšu gadu beidza ar zaudējumiem.

2.4. Pašvaldības komercdarbības ietekme uz privātā kapitāla darbības attīstību.

Pašvaldības komercdarbība nozarē neierobežo privātā kapitāla darbības attīstību. Valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus sniedz arī privātais sektors, valsts regulē cenas. Maksas veselības aprūpes pakalpojumus sniedz arī privātais sektors, konkurence regulē cenas.

3. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS PAMATPRINCIPU UN VISPĀRĒJO STRATĒGISKO MĒRĶU IZPILDE

3.1. Finanšu līdzekļu pārvaldīšana, rezultatīvie rādītāji.

3.1.1. Sabiedrība nodrošina komercdarbības veikšanu no saviem finanšu ieņēmumiem un nerada papildus slogu pašvaldības budžetam.

3.1.2. Sabiedrības budžets 2014.gadā bija 589847 EUR. Ieņēmumi no medicīnas pakalpojumiem 571908 EUR, no telpu iznomāšanas 17777 EUR, citi ieņēmumi 162 EUR. Pamatdarbības apgrozījuma pieaugums 2014.gadā ir 22750 EUR vai par 4,14% vairāk nekā 2013.gadā.

3.1.3. Sabiedrība nodrošina pakalpojuma pieejamību valsts nodrošinātās kvotas ietvaros par valsts noteiktiem izcenojumiem, kā arī demokrātiskas maksas pakalpojumu cenas.

3.1.4. Sabiedrībai nav nekāda veida aizņēmumu.

3.1.5. Sabiedrības mantas/telpas nav nodotas bezatlīdzības lietošanā.

3.1.6. Sabiedrības īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports tiek izmantots tikai darba (amata) pienākumu pildīšanai.

3.1.7. Netiek veikti dāvinājumi vai ziedojumi (finanšu līdzekļi un manta).

3.1.8. Sabiedrības naudas plūsma tiek veikta divu banku ietvaros, tiek nodrošināta naudas plūsmas vadība.

3.1.9. Ir ekonomiski pamatotas saimnieciskās darbības izmaksas.

3.1.10. Tiek nodrošināta rentabilitātes un maksātspējas rādītāju pastāvīgā kontrole, regulārs darbs ar debitoriem.

3.1.11. Katru ceturksni pašvaldībai tika sniegtas atskaites par budžeta izpildi.

SIA „Ādažu slimnīca” nodrošina finanšu līdzekļu efektīvu pārvaldīšanu, sasniegto nozarei raksturīgus rezultatīvos rādītājus.
--

3.2. Iekšējā kontrole un pārvaldības pasākumi.

3.2.1. **Kvalitātes vadība.** Sabiedrībā 2013.gadā tika izstrādāta Kvalitātes vadības rokasgrāmata.

Sabiedrības kvalitātes vadības sistēma ir ļāvusi sakārtot iekšējās saites Sabiedrībā, precizēt darbinieku pienākumus, atbildību un rīcības dažādās situācijās, tai skaitā, problēmu un klientu neapmierinātības gadījumos, uzlabot pacientu apkalpošanas kvalitāti un veicināt Sabiedrībai noteikto uzdevumu izpildi un mērķu sasniegšanu, kā arī paaugstināt konkurētspēju.

3.2.2. **Lēmumu pieņemšanas procedūra.**

Par Sabiedrības lēmumu pieņemšanu atbild valdes loceklis. Lēmumu pieņemšana tiek realizēta pamatojoties uz Sabiedrības gada budžeta un attīstības plānu. Sabiedrības lēmumu pieņemšana tiek īstenota:

- 1) nosakot mērķus un uzdevumus attiecībā uz sniegto pakalpojumu nodrošināšanu pacientiem;
- 2) nosakot un nodrošinot procesu nodrošināšanai nepieciešamos resursus;
- 3) nosakot darbinieku atbildību, pienākumus un uzdevumus.

3.2.3. **Finanšu izlietojuma kontrole:**

- 1) Sabiedrība pastāvīgi uzrauga un novērtē darbības riskus.
- 2) Sabiedrības resursi ir nodrošināti pret zaudējumiem.
- 3) Apmaksa darbu izpildītājiem tiek veikta pamatojoties uz maksājuma dokumentiem, kā arī darbu vai pakalpojumu pieņemšanas–nodošanas aktu.
- 4) Maksājumus par investīcijas projektiem bez, pārbauda valdes loceklis, galvenā grāmatvede (un būvuzraugs – būvniecības procesu gaitā).

SIA „Ādažu slimnīca” ir izveidots **pietiekošs iekšējās kontroles un pārvaldības pasākumu kopums**, nodrošinot tās labu pārvaldību, kompetencei atbilstošu darbību, korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu.

3.3. **Normatīvo aktu izpildes un pakalpojumu sniegšanas organizācijas procedūra.**

Sabiedrības darbība notiek atbilstoši statūtiem un attīstības plānā 3 gadu periodam noteiktajiem mērķiem, uzdevumiem, termiņiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Uzraudzība tiek veikta, sniedzot atskaites un pārskatus pašvaldībai, Valsts kasei, kā arī identificējot un novēršot iekšējās kontroles trūkumus un veicot ikgadējo auditu.

Sabiedrības iekšējās darba procedūras un darba izpildes organizāciju reglamentē Sabiedrības iekšējie noteikumi.

Darbinieku darba izpilde tiek organizēta atbilstoši darbinieku amata aprakstiem, kuros atrunāti pienākumi, tiesības, zināšanas un prasmes. Darbiniekam ir precīzi zināmi procesi un darbības. Sabiedrība nodrošina, ka procesu darbības nedublējas.

3.4. **Darbinieku informēšanas procedūra.**

Lai nodrošinātu darbinieku informētību par Sabiedrībā notiekošajiem procesiem, pastāvīgi tiek izmantoti vairāki viens otru papildinoši informācijas kanāli: **elektroniskā komunikācija** ar elektroniskā pasta starpniecību; **sapulces, apspriedes; operatīvā komunikācija** ar mobilo telefonu palīdzību, ikdienas komunikācija u.c.; katru nedēļu tiek organizēta sanāksme, kurā piedalās administrācijas darbinieki un struktūrvienību pārstāvji. Sanāksmē tiek sniegta informācija par notikumiem, plānotajiem darbiem un aktuāliem jaunumiem.

3.5. **Korupcijas un interešu konflikta risku nepieļaušanas procedūra.**

Pieņemot darbinieku darbā, tiek parakstīts darba līgums un amata apraksts.

Visi maksājumi tiek veikti pēc valdes locekļa vīzas par apmaksu.

Atbilstoši likuma prasībām tiek organizētas iepirkumu procedūras. Visi Sabiedrības veiktie iepirkumi ir publiski pieejami, līgumi tiek reģistrēti, ES investīciju iepirkumu procedūras dokumentācija tiek nodota VARAM pārbaudei. Uzņēmuma iepirkuma komisija ir informēta par iepirkuma procesa konfidencialitāti.

3.6. **Risku identificēšana un darbības virzienu pilnveidošana.**

Risks ir situācijas iespējamība, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Sabiedrības uzdevumu izpildi. Risku vadības mērķis ir novērst vai samazināt riska faktorus. Sabiedrība ir veikusi risku identificēšanu un analīzi attiecībā uz ražošanu, finansēm, komerciju, cilvēciskajiem faktoriem, politiskajiem faktoriem, dabas apstākļiem un tehniskajiem riskiem.

3.7. Darba izpildes un kontroles metodes.

Sabiedrības administrācija budžeta ietvaros 1–2 reizes gadā apmeklē seminārus, kur tiek informēti gan par izmaiņām likumdošanas aktos, gan par jaunām tehnoloģijām, gan progresīvām darba metodēm un to ieviešanu praksē. Lēmumus par progresīvu metožu ieviešanu pieņem Sabiedrības valdes loceklis konsultējoties ar speciālistiem, un nepieciešamības gadījumā pieaicinot ekspertus. Sabiedrības darbības modernizācija un pilnveidošana tiek iestrādāta Sabiedrības ilgtermiņa attīstības plānā, nepieciešamie finanšu līdzekļi tiek norādīti gada budžetā.

3.8. Personāla kompetences nodrošināšana, darba produktivitātes uzlabošana.

Sabiedrībā tiek nodarbinātas ārstniecības personas, kas, saskaņā ar Ārstniecības likuma 26.panta 1.un 2.daļu ir reģistrētas Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā un ir sertificētas attiecīgajā specialitātē (medicīniskā personāla pienākums ir uzturēt savu kvalifikāciju un kompetenci atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai).

Pārējo Sabiedrībā nodarbināto personālu vērtē Sabiedrības valdes loceklis, kurš, izvērtējot darbinieku amatam nepieciešamās iemaņas, izglītību, lemj par darbinieka kvalifikācijas atbilstību ieņemamajam amatam.

3.9. Sadarbība ar iestādēm, partneriem un sabiedrību kopumā.

Tiek uzturēta mājaslapa www.adazuslimnica.lv, kurā atspoguļota informācija par Sabiedrības darbību. Informācijas apmaiņai ar sadarbības partneriem un iedzīvotājiem tiek izmantots e-pasts. Sabiedrībā uz informācijas stendiem ir izvietota informācija par ārstniecības iestādi, pakalpojumiem, to apmaksas kārtību, kā arī par ārstniecības personālu.

PAŠVALDĪBAS VIEDOKLIS PAR KAPITĀLSABIEDRĪBAS TURPMĀKO STATUSU

Nemot vērā to, ka SIA „Ādažu slimnīca” darbība ir stratēģiski svarīga pašvaldības politikas īstenošanai veselības aprūpes jomā, nodrošinot plaša spektra veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Ādažu novada iedzīvotājiem un viesiem, tās infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kā arī tās komercdarbība tiek īstenota tirgus nepilnības – dabiskā monopola apstākļos, **SIA „Ādažu slimnīca” saglabājama esošajā statusā un tās darbība turpināma.**

SIA „Ādažu slimnīca” valdes loceklis

Pēteris Pultraks

Ādažu novada domes priekšsēdētājs

Māris Sprindžuks